

# **SZAKDOLGOZAT**

**Szabó-Ignácz Ramóna**

**2024**

## **Tartalmi kivonat (absztrakt)**

### **A hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása az óvodában**

**Szabó-Ignác Ramóna**

Gyógypedagógia, alapképzés, levelező munkarend

Neveléstudományi Intézet/Gyógypedagógiai Tanszék

*Belső témavezető:* Gelencsérné Dr. Bakó Márta, tanszékvezető, egyetemi docens, MATE-KC

Szakdolgozatommal szerettem volna rávilágítani arra, hogy a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása nemcsak társadalmi szempontból, hanem pedagógiai és fejlesztő szempontból is alapvető jelentőséggel bír. Az eredményeim megerősítették, hogy amennyiben az óvodai környezetben biztosítottak a megfelelő fejlesztési lehetőségek, a hátrányos helyzetű gyermekek számára is elérhető a korosztályos fejlődési szint és az iskolai alkalmasság.

Kutatásom alapfeltételezése az volt, hogy a hátrányos helyzetű gyermekek, amennyiben hasonló mértékű és minőségű fejlesztésben részesülnek, mint a nem hátrányos helyzetű társaik, képesek elérni a korosztályuknak megfelelő fejlődési szintet, és mérhetően fejlődnek az egyes képességterületeken. Ennek ellenőrzésére a DIFER (Diagnosztikus Fejlődésvizsgáló Rendszer) méréseit alkalmaztam, melyek az egyes alapvető készségek fejlettségét kvantitatívan vizsgálják. A mérések segítségével részletesen felmértem mindkét, a hátrányos helyzetű, és a kontrollcsoport képességeit, teljes óvodai idejük, három nevelési és folyamán végig, kötött időpontokban, nevelési évente kétszer, az összes fontos fejlődési dimenzióban, beleértve a finommotorika, a téri tájékozódás, a reakcióképesség, a beszédészlelés-, és értés, valamint az érzelmi és társas készségek területét is. Az eredmények azt mutatták, hogy a hátrányos helyzetű gyermekek azonos fejlesztési időkeretben és feltételek mellett jelentős fejlődést értek el a különböző képességterületeken, és a legtöbb esetben megközelítették a kontrollcsoport eredményeit.

A kutatás kvalitatív részeként az óvodapedagógusokkal és gyógypedagógusokkal készült interjúk fontos kiegészítő információkkal szolgáltak a hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztésének gyakorlatáról és a pedagógusok tapasztalatairól.

Kutatásaim eredményei egyértelműen alátámasztják, hogy a hátrányos helyzetű gyermekek megfelelő fejlesztés mellett, képesek elérni a korosztályos követelmények szintjét, és nem maradnak el jelentősen a társaiktól. A mérések alapján kapott adatok és a pedagógusok visszajelzései egyaránt arra mutatnak, hogy az egyenlő esélyek biztosítása és a korai intervenció eredményes felzárkózást eredményezhet ezen gyermekek számára.